

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗

การประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ยึดแนวคิดพื้นฐานการตรวจสอบ และประเมินผล มาตรฐานผ่านรายตัวบ่งชี้ที่กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนตามความสำคัญของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คะแนนตัวบ่งชี้ การสรุปผลทั้งรายมาตรฐานและในภาพรวมโดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ

หลักเกณฑ์

๑. กำหนดการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๓ มาตรฐานโดยยึดสัดส่วนคะแนนตามความสำคัญรายมาตรฐาน ประกอบด้วย

มาตรฐานที่ ๑ การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐

มาตรฐานที่ ๒ การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐

มาตรฐานที่ ๓ ผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๔๐

๒. ให้แต่ละมาตรฐานพิจารณาผลการประเมินผ่านตัวบ่งชี้ ที่มีค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยให้มีค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้แต่ละตัวมีค่ารวมกันเท่ากับค่าสัดส่วนความสำคัญของมาตรฐานที่กำหนด

๓. การประเมินตัวบ่งชี้ พิจารณาจากประเด็นการพิจารณาประกอบด้วยเกณฑ์การประเมินที่มีระดับคุณภาพ และคำอธิบายระดับคุณภาพ ซึ่งแบ่งระดับคุณภาพเป็น ๕ ระดับตามคุณลักษณะหรือการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลตามตัวบ่งชี้ โดยเริ่มที่ระดับคุณภาพ ๑ มีรายละเอียดที่ระบุไว้ในคำอธิบายระดับคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด และมีระดับคุณภาพเรียงลำดับไปจนถึงระดับคุณภาพ ๕ ที่มีรายละเอียดที่ระบุไว้ในคำอธิบายระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดตามลำดับ

๔. เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตัดสินเป็นรายมาตรฐาน และในภาพรวม โดยยึดเกณฑ์ดังนี้ คือ

๔.๑ เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายมาตรฐาน มีเกณฑ์ดังนี้

◆ กรณีรายมาตรฐานที่มีค่าสัดส่วนความสำคัญ ร้อยละ ๓๐ ในมาตรฐานที่ ๑ และมาตรฐานที่ ๒ กำหนดให้ใช้คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลคุณภาพ
๒๔.๐๐ ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
๒๑.๐๐ – ๒๓.๙๙	ดีมาก
๑๘.๐๐ – ๒๐.๙๙	ดี
๑๕.๐๐ – ๑๗.๙๙	พอใช้
น้อยกว่า ๑๕.๐๐	ปรับปรุง

◆ กรณีรายมาตรฐานที่มีค่าสัดส่วนความสำคัญ ร้อยละ ๔๐ ในมาตรฐานที่ ๓ กำหนดให้ใช้คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลคุณภาพ
๓๒.๐๐ ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
๒๘.๐๐ – ๓๑.๙๙	ดีมาก
๒๔.๐๐ – ๒๗.๙๙	ดี
๒๐.๐๐ – ๒๓.๙๙	พอใช้
น้อยกว่า ๒๐.๐๐	ต้องปรับปรุง

๔.๒ เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินในภาพรวม โดยนำผลรวมของคะแนนเฉลี่ยของทั้ง ๓ มาตรฐาน ซึ่งมีค่าสัดส่วนความสำคัญ ร้อยละ ๑๐๐ คิดเป็นคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลคุณภาพ
๘๐.๐๐ ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
๗๐.๐๐ – ๗๙.๙๙	ดีมาก
๖๐.๐๐ – ๖๙.๙๙	ดี
๕๐.๐๐ – ๕๙.๙๙	พอใช้
น้อยกว่า ๕๐.๐๐	ปรับปรุง

วิธีการคำนวณ ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้ คือ

๑. พิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ของแต่ละมาตรฐาน (ระดับ ๑ – ๕)
  ๒. หาคะแนนของตัวบ่งชี้แต่ละตัว ด้วยการหาผลคูณระหว่างระดับคุณภาพกับค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้
  ๓. หาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละมาตรฐาน ด้วยการนำผลรวมคะแนนของตัวบ่งชี้ทุกตัวในมาตรฐานหารด้วยค่าคะแนนสูงสุดของระดับคุณภาพ (ระดับ ๕)
  ๔. หาคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม ด้วยการหาผลรวมคะแนนเฉลี่ยของมาตรฐานทั้ง ๓ มาตรฐาน
  ๕. นำผลรวมคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๓ มาตรฐานไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินแล้วแปลคุณภาพโดยรวม
- สูตรสำหรับการคำนวณ (สำหรับใช้ตามวิธีการคำนวณข้อ ๒ – ข้อ ๔)

(ข้อ ๒)
$$\text{คะแนนของตัวบ่งชี้} = \text{ระดับคุณภาพ} \times \text{ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้}$$

(ข้อ ๓)
$$\text{คะแนนเฉลี่ยของมาตรฐาน} = \frac{\text{ผลรวมคะแนนของตัวบ่งชี้ทุกตัว}}{๕}$$

(ข้อ ๔)
$$\text{คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม} = \text{ผลรวมคะแนนเฉลี่ยของมาตรฐานทั้ง ๓ มาตรฐาน}$$

ตัวอย่างการคำนวณ

๑. กรณีประเมินรายมาตรฐาน **ตัวอย่าง** มาตรฐานที่ ๑ การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มีตัวบ่งชี้ จำนวน ๔ ตัว มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐ (คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน) มีผลการประเมินดังนี้

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพ	คะแนนของตัวบ่งชี้
๑. การบริหารจัดการที่ดี	๘	๔	๓๒
๒. การพัฒนาสู่องค์การแห่งการเรียนรู้	๘	๕	๔๐
๓. การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม	๗	๓	๒๑
๔. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	๗	๓	๒๑

- ◆ คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ ๑ $๔ \times ๘ = ๓๒$
- ◆ คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ ๒ $๕ \times ๘ = ๔๐$
- ◆ คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ ๓ $๓ \times ๗ = ๒๑$
- ◆ คะแนนของตัวบ่งชี้ที่ ๔ $๓ \times ๗ = ๒๑$
- ◆ คะแนนเฉลี่ยของมาตรฐาน $= \frac{๓๒ + ๔๐ + ๒๑ + ๒๑}{๕}$
 $= ๒๒.๘๐$

- ◆ ผลการพิจารณาคุณภาพของมาตรฐานที่ ๑ การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก

๒. กรณีประเมินในภาพรวม **ตัวอย่าง** ภาพรวมที่พิจารณาผลการประเมินจากทั้ง ๓ มาตรฐาน มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๑๐๐ (มาตรฐานที่ ๑ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐ มาตรฐานที่ ๒ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐ และมาตรฐานที่ ๓ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ตัวอย่าง

มาตรฐาน	คะแนนเฉลี่ย
๑. การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ	๒๒.๘๐
๒. การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	๒๗.๕๐
๓. ผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๓๒.๗๕

◆ คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม = $22.80 + 27.50 + 32.75$
= 83.05

◆ ผลการพิจารณาคุณภาพในภาพรวม
มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม

ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้ตามมาตรฐาน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก
มาตรฐานที่ ๑ การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ	๓๐
๑. การบริหารจัดการที่ดี	๘
๒. การพัฒนาสู่องค์การแห่งการเรียนรู้	๘
๓. การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม	๗
๔. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	๗
มาตรฐานที่ ๒ การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	๓๐
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การบริหารงานด้านวิชาการ	๖
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การบริหารงานด้านงบประมาณ	๖
ตัวบ่งชี้ที่ ๓ การบริหารงานด้านบริหารงานบุคคล	๖
ตัวบ่งชี้ที่ ๔ การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป	๖
ตัวบ่งชี้ที่ ๕ การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	๖
มาตรฐานที่ ๓ ผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๔๐
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๓ ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณภาพตามหลักสูตร	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๔ ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดเน้นและสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๕ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๖ ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิต ที่ดี	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๗ ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๘ ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย	๕